

Zemědělství v době koronavirové

Jestliže řada výrobních provozů či závodů služeb je s ohledem na koronavirovou pandemii uzavřena, zemědělské podniky pracují dál, a to prakticky bez omezení. Platí to i o ZAS Bečváry, a.s., která hospodaří na Kolínsku.

Ředitel ZAS
Bečváry, a.s. Ing.
Alois Nouzák.

»Využili jsme příznivého počasí, takže prakticky ukončujeme setí jařin. Také živočišná výroba, tedy chov skotu i prasat, jede bez omezení, všichni zaměstnanci v ní dál chodí do práce, takže s výrobou z tohoto důvodu problémy nemáme,« řekl nám s rouškou na obličeji ředitel podniku Ing. Alois Nouzák.

Zájem o práci minimální

Podle jeho slov podnik přitom hledá dlouhodobě lidi právě pro práci se zvířaty, ale také do rostlinné výroby, zatím marně. Nepomohla tomu ani vzniklá situace, která nastala, zejména v nedaleké automobilce TPCA Kolín, kde byla s ohledem na koronavir přerušena výroba.

»Už delší dobu nabízíme místa nejen na hlavní pracovní poměr, ale také na dohody se zkrácenou pracovní dobou, nikdo se zatím neozval,« dodal Ing. Nouzák.

»A tak jsme rádi, že přišlo na brigády pět velice šikovných studentů a učňů, kteří mají také volno. Kluci pomáhají zejména v dílnách při servisu a opravách zemědělské techniky, jedna dívka chodí s matkou do kravína, kde pracuje jako ošetřovatelka,« pokračoval Ing. Nouzák.

To, že lidé chodí do práce s rouškami, je samozřejmostí. Jen několik rodičů, zejména v administrativě, kteří mají školou povinné děti, pracuje podle potřeby část dne doma, část v kanceláři.

»Nečerpají tak ošetřovné, což je pro ně s ohledem na příjmy výhodné,« dodává ředitel.

Běžný rok

A tak místo toho, abychom mluvili o problémech s pandemií, jsme stočili téma hovorů na běžné provozní věci. Podnik, který obhospodařuje kolem 4300 hektarů zemědělské půdy, chová asi 640 dojníc či 1200 prasat ve výkrmu, patří ke klasickým zemědělským společnostem.

Dosahuje přitom velice pěkných výsledků, například průměrná do-

jivost je téměř 11 000 litrů mléka na jednu dojnici, v rostlinné výrobě je zaměřen hlavně na pěstování obilí s výnosy okolo sedmi tun z hektaru, včetně posklizňové úpravy zrna, skladování a prodeje zpracovatelům během celého roku. Další plochy osévá zejména kukuřicí na zrno a siláž i proto, že vedle rozvinutého chovu skotu má bioplynovou stanici o výkonu 526 kW, dále řepkou a víceletými píce- ninami, konkrétně vojtěškou.

»Náš podnik se rovněž specializuje s ohledem na podmínky na pěstování této cenné plodiny se zejména po zrušení kvót propadla, řada podniků od jejího pěstování odchází. My zatím s cukrovkou dál počítáme, a to hlavně proto, že jsme pro její výrobu velice dobře vybaveni, a navíc je to jednoznačně zlepšující plodina v osevních postupech. Tím, že pod ní hnojíme, dodáváme do půdy potřebnou organickou hmotu, a tak udržujeme její úrodnost pro další plodiny,« pokračoval Ing. Nouzák.

Například v loňském roce v Bečvarech dosáhli průměrného přepočteného výnosu na 16% cukernatost skoro 88 tun z hektaru. Přesto nebyť příplatků k základ-



ní ceně, byla by ekonomika jejího pěstování pod hranou.

Nové technologie

Také v Bečvarech ovšem potřebují vyřešit některé problémy s pěstováním této plodiny. Je to například výskyt plevelných řep, který může vyřešit nová technologie s názvem Conviso Smart. Jde o nový způsob kontroly plevelů založený na odrůdách se speciální herbicidní tolerancí k inhibitorům acetolaktát-syntetázy (ALS). U nich lze pak použít přípravky se dvěma novými účinnými látkami právě ze skupiny ALS.

»Tato technologie má potenciál stát se řešením popsanych problémů,« vysvětloval Ing. Nouzák.

»Právě tyto nové herbicidy mají velmi široké spektrum účinnosti, přičemž u tolerantních odrůd nevzniká herbicidní stres. Při aplikaci jediného přípravku se navíc snižuje počet postřiků a zmiňuje omezující vliv, hlavně teploty. Problémem ale je, že na pozemcích, kde bychom tuto technologii použili, nesmíme Conviso pěstovat pět let. Je tady i ekonomický zádrhel, na plochy, na kterých je použita technologie Conviso Smart, se totiž nevyplácí dotační titul 3K – likvidace plevelné řepy, proto s jejím uplatněním váháme,« uvedl Ing. Nouzák.



Sucho hrozí

Z hlediska rostlinné výroby a potažmo pak i živočišné je dalším problémem změna klimatu, což se projevuje i v Bečvarech. Platí to zejména o jarních měsících, ale i po zbytek roku jsou tady zřejmé proměny počasí.

»Například za posledních jedenáct let u nás v dubnu v průměru spadlo 46 milimetrů srážek. Jenže například loni to bylo jen 36 a předloni dokonce pouze 11 milimetrů. A letos? Do poloviny tohoto měsíce jsme zatím zachytili jen necelý jeden milimetr a ani předpověď nám nedává naději na nějaké velké zlepšení. Pokud to takto půjde dále, mám velkou obavu nejen o úrodu, ale následně i o výrobu hlavně mléka,« argumentuje Alois Nouzák.

To v současné době dodávají do Pragolaktosu v Praze-Kyjích. Ředitel prozradil, že před lety byli nemile překvapeni, když jim dala výpověď jihočeská Madeta, nakonec jsou však s přístupem nového odběratele, kterému dodávají kolem 19 tisíc



litrů mléka denně, na výsost spokojeni. Až tak, že s díky nedávno odmítli nabídku bývalého partnera, který chtěl od bečváreckého podniku opět mléko odebírat.

Průtahy kolem hrabošů

Výhodou podniku je jeho skvělé

hlavně s vojtěškou. Zde dokonce pracovníci ÚKZÚZ, kteří k problému nakonec přistoupili operativně, zjistili na jednom poli skoro deset tisíc děr na hektar,« dodala agronomka.

Tam, kde byla pšenice, tedy asi na 150 hektarech, použili plošnou aplikaci přípravku Stutoxu II. Podle obou jeho strkání do děr je při tak vysokém výskytu prakticky nemožné a o ochotě, respektive neochotě lidí z jiných odvětví pomoci zemědělství jsme už psali. Na polích s vojtěškou ale měli smůlu, tam je použití tohoto přípravku zakázané pro ty, kteří chtějí čerpat dotaci na greening. Až na jeden případ, když pole s vojtěškou za-orali, protože, jak potvrzují obrázky agronomky na těchto stránkách, by nesklidili takřka nic.

»Mrzí mě, kam až diskuse kolem hrabošů došla. Z čistě odborné věci se stala politika. Vypadalo to dokonce, jako bychom byli my, zemědělci, hlavními nepřáteli přírody. Přitom u nás kolem polí běžně právě pro přirozené nepřátele hrabošů, tedy kánata, máme sedáky, odkud vyrážejí za potravou,« řekl nám ředitel Ing. Alois Nouzák.

»Snažíme se vše řešit v zájmu přírody, z které ostatně zemědělci žijí. Jsou ale okamžiky, kdy to zkrátka nejde, takže musíme, abychom mohli podnikat, použít i těchto extrémních kroků. Obávám se, že s ohledem na změnu klimatu, to bude stále častější. Jsem ale přesvědčen, že to vždy zvládneme, což ostatně potvrzujeme i během současné pandemické situace, kdy náš trh zásobujeme dostatkem základních kvalitních potravin,« zakončil Ing. Nouzák.

Text a foto Zdeněk MAKOVIČKA

V polovině dubna
jarní práce
prakticky končily.

Hraboši hrozili i na
polích nedaleko Ko-
lína. Vzhledem
k tomu podnik
musel zaorat i pole
s vojtěškou.
Foto Libuše
Michálková